

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 36

Fylke: Vestfold

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Brunlanes

Emne: Helsing, Fakker og adferd Bygdelag:

Oppskr. av: Kristen Brastheim Gard:

(adresse): Halle nr. Larvik G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Etter eiga røynsle

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1/ I almendertilfel sier folk ja og nei uten bevegelse med hode eller hånd. Noen bukker på hode når de sier ja, og reiser på hode når de sier nei.

Men det er sjelden å se

2/ Ute i bygde blir det hilst på alle en møter

3/ Det var vist ikke noe regel for hvem der skulle hulse først, når kjente møttes. Men vist noen arbeider langs veien eller står skilt i en klynge så er det den kommende som hilser

4/ Man løfter på huetopp og sier goanorn, gudug eller gotsvell

5/ Så blir det ikke gjort noe forskjell på folk når en hilser.

Det har vært, og er, vanlig at de løfter på hatt eller lue når de møtes. Jeg kan huske som barn at gamle leileningger sto med hatten i nær armen når gotsveieren kom ridende forbi

- 6/ Var en skod med hatten under armen, var det nok tegn på ærbødighet for den en hilser på
- 7/ Jeg tror en hilste likt hvordan det en var kledd
- 8/ Folk hånd-hilser fra hverandre når de kommer sammen i selskap, og forsamling. De som kjenner hverandre håndhilser, ved kirken, på møter, og lignende.
- 9/ Jeg kjenner ikke til at folk klappa hverandre på akslen
- 10/ Det var almindelig at folk tok av sig hatten når de hørte kirkeklokkene enten de var ute på akeren eller på veien
- 11/ Folk gikk til siden og stod still inntil likford eller brudfølge var kjørt forbi
- 12/ Jeg kan tror ikke folk kan huske at det blev helst på dyr eller andre ting
- 13/ Godmorn blir brukt om morgenen.
Godde om daen.
Godkvell om kvellen.
og goaften eller gonnatt når en gir fra hverandre om kvellen
- 14/ En ser det ikke som usømerlig om det ikke stemmer så nøie med tiden
- 15/ Jeg har ikke hørt noe svar i slikt høve
- 16/ En er ikke nøie med det når godmorn blir ofte brukt alle døgnets timer

- 17/ Jeg kan ikke huske det har blitt
brukt „signe“ her
- 18/ Jeg kjenner ikke til andre tiltakemåter
- 19/ Når verten har hilst på en
gjest ute, så hilser han ikke på
20/ ~~men~~ ham når han kommer inn
Jeg tror ikke det har vært noe regel
for det
- 21/ Det blir alltid banket på døren før
en går inn
- 22/ De som er inne sier, versagod,
23/ eller, kom inn.
Han skulle stå ved døren si de
24/ bad ham sette sig
Han skulle få av sig hatten
25/ når han kom inn
Til kjente så man. Sett dig ned.
Til mere fremmede. Versagod sett ned.
- 26/ Det var ikke stor sjelna på hvem det
var
- 27/ Det blev ikke gjort noe forsett
28/ om det var helt fremmede
- 29/ De blev hilst. Velkommen, eller velkommen
til oss
- 30/ Man sa, godmorn eller godnatt
- 31 a/ Man sa farvel og lev vel eller
ha det bra
b/ man sa. farvel lev vel og takk
for alt

- 32/ Jeg tror ikke det var skikk å kysse
 33/ verandre til farvel. I allefall slik at andre
 så det
- 34/ Jeg har ikke hørt uttrykket "gi
 mun" istedenfor å kysse.
- 35/
 36/
 37/ å kysse på handa har jeg ikke
 hørt, har vert brukt her
- 38/ Man sier vel jamt nusse i
 stedetfor kysse
- 39/ For blev det brukt, men ikke nå
 man kalte det "bytte nese"
- 40/ Det var vel bare foreldre og søsken
- 41/ Det har vert brukt og blir nokk
 sometid brukt ennå
 Man kalte det å "stjele nesa"
- 42/ Det blir nok brukt at barn
 43/ gnir kjak mot kjak på foreldre og
 søsken. Jeg har ikke hørt annet navn
 på de en "å sange"
- 44/ Å ønske "til lykke" blir meget brukt.
 Når et barn blir født, ved konfirmasjon,
 bryllup og ved kjøp av hest, kve
 og lignende
- 45/ Til jul blir antid tilst "godt jul" til nytt-
 år "godd nytt år" til barnefødsler, broloving
 og bryllup, til lykkes eller gratulerer
- 46/ Ved begravelser konetulerer, eller mota min
 deltagelse
- 47/ Nå blir det brukt å si bare "tak" for
 blev det ofte sagt "tak og ære"

- 48/ Under kranspålægning blir de jo altid sakt tak og farvel. Det blir gjort der hvor begravelsen foregår saa. Før var det altid heimen nå er det gjerne fra kirken
- 49/ Jeg har hørt fortelle at de før sjenerke hverandre med at klappe sig i baken
- 50/ Folk sier „du“ til kjente, „di“ til til fremede og gamle „i“ og „jer“ blir ikke brukt nå
- 51/ „Han“ eller „hu“ blir ikke brukt istedenfor „du“ eller „de“ nå